

Valtuustoaloite 30.1.2025, Heikki Häyrynen, Kesk. - Pyyntö kaupunginhallituksen ohjeistuksesta Nivalan kaavoituksesta vastaavan kaavoituksen valvojalle

Khall 10.02.2025 § 43
7/00.01.03.02/2025

Ennakkovaikutusten arviointi laadittu: Kyllä [] Ei []

Liite: Valtuustoaloite 30.1.2025, Heikki Häyrynen, Kesk. - Pyyntö kaupunginhallituksen ohjeistuksesta Nivalan kaavoituksesta vastaavan kaavoituksen valvojalle

Valmistelija

Hallintojohtaja p. 040 344 7201

Heikki Häyrynen Keskustan valtuustoryhmästä on jättänyt valtuustoaloitteen 30.1.2025 – Pyyntö kaupunginhallituksen ohjeistuksesta Nivalan kaavoituksesta vastaavan kaavoituksen valvojalle.

Heikki Häyrynen pyytää aloitteessa, että kaupunginhallitus ohjeistaa Nivalan kaavoituksesta vastaavan kaavoituksen valvojan uusimaan asemakaava-alueen laatimisen perustana olevan MRL:n (Alueiden käyttölain) tarkoittaman pohjakartan maastoa kuvaavaksi, yksityiskohtaisuudeltaan ja tarkkuudeltaan riittäväksi, sekä em. lain 103 i §:ssä edellytettyjen kunnan vastuiden, kuten hulevesien hallitsemiseksi mm. kartassa jo olevien ja uusien toimivien hulevesiviemäreiden - ja avo-ojastojen karttamerkintöjen avulla.

Aloitteen sisältöä on tarkasteltu maankäyttöpäällikön toimesta ja kaupunki toteaa aloitteen tiimoilta seuraavaa.

Nivalan kaupungissa siirryttiin käyttämään numeerista pohjakarttaa vuonna 1995, jolloin tehtiin kartoitusta varten ilmakuvauus. Sen jälkeen pohjakarttaa on kolme kertaa laajennettu olemassa olevaan ilmakuvaukseen perustuen. Kaupungin rakenteessa tapahtuvia muutoksia kartoitetaan jatkuvasti, jolloin kartta pysyy ajan tasalla. Kaupungin karttapalvelussa on nähtävillä myös historiallinen vuoden 1949 pohjakartta, josta voi havaita kaupungin kehittymisen, kun sitä vertaa nykyiseen karttaan. Asemakaavan muutoksissa ja uusien asemakaavojen laadinnassa pohjakartta päivitetään kaavoitettavan alueen osalta tai suoritetaan uudiskartoitusta riittävältä alueelta. Asemakaavan pohjakartan hyväksyy kaavaa laadittaessa siihen riittävän koulutuksen saanut viranhaltija, Nivalan kaupungilla maankäyttöpäällikkö.

Asemakaavan pohjakartalla esitetään JHS 185 ohjeessa määritellyt asiat. Hulevesiin liittyen kartalla esitetään ojat, purot ja vesistöt. Kartalla voidaan esittää myös sadevesiviemärikaivoja ja muuta kunnallistekniikkaa. Kiinteistön omistaja tai haltija vastaa kiinteistönsä hulevesien hallinnasta. Kiinteistön omistajan tai haltijan on johdettava kiinteistön hulevedet kunnan hulevesijärjestelmään,

jos niitä ei voi imeyttää kiinteistöllä tai jos niitä ei johdeta vesihuoltolain 17 a §:ssä tarkoitettuun vesihuoltolaitoksen hulevesiviemäriverkostoon. Kunta vastaa hulevesien hallinnan järjestämisestä asemakaava-alueella. Kunta voi ottaa järjestettäväkseen hulevesien hallinnan muillakin alueilla.

Nivalan kaupungilla on myös käynnissä hanke, jolla hulevesien hallintaa pyritään parantamaan. Nivalan kaupunkivesien hallinta haltuun- hankkeen tavoitteena on parantaa vesistöjen suojelua sekä vähentää haitta-aineiden kulkeutumista luontoon. Hankkeen aikana luodaan Nivalan kaupungille kokonaisvaltainen kaupunkivesien hallintasuunnitelma sekä parannetaan kaupungin sisäistä yhteistoimintaa yhteistyömallin avulla. Hankkeen aikana kehitellään mittausmenetelmä, jonka avulla sekaviemäröinnin liitännät tullaan löytämään hulevesi- ja jätevesiverkostoista. Hanke aika on 1.1.2024-15.6.2025.

Kokonaisvaltaista kaupunkivesien hallintasuunnitelmaa varten on tähän mennessä tutkittu pohjatietoa sekä valmisteltu hulevesijärjestelmän tulevaisuuden ylläpito- ja kunnossapitosuunnitelmaa. Hallintasuunnitelman pohjatietoja ovat esimerkiksi suunnittelualueen kuvaus (maaperä, valuma-alueet, yms.), olemassa olevan hulevesi- ja jätevesiviemäriverkostojen sijaintien tutkiminen sekä tietojen koonti erilaisista tutkimuksista, jotka on tehty niin hulevesiviemäriverkostoa kuin jätevesiviemäriverkostoa koskien. Tulevaisuuden ylläpito- ja kunnossapitosuunnitelmaa varten on kerätty tietoa nykyisen verkoston toiminnasta sekä tutkittu muiden hulevesimenetelmien toteuttamisvaihtoehtoja. Tämän lisäksi on rajattu hulevesien hallinnan tarpeita ja tavoitteita.

Yhteistyömallia varten on parannettu keskusteluyhteyttä eri osapuolten välillä niin kaupungin organisaation sisällä kuin tytäryhtiöihin. Yhteyttä on parannettu siten, että tytäryhtiöiden kanssa on luotu omia Teams- ja WhatsApp-ryhmiä.

Mittausmenetelmän kehittämistä varten Nivalan Vesihuolto Oy on hankkinut jätevesiviemärikaivoihin asennettavat mittarit ja asentanut ne tammikuussa 2024 paikoilleen. Mittareita on 10 kappaletta ja ne mittaavat kaivoista hulevesien korkeutta. Sateiden aikana kaivoissa joihin tulee hulevesiä, mitatut arvot (korkeus) nousevat ja tämän datan avulla voidaan päätellä, että jossain lähellä kyseistä kaivoa on sekaviemäröinnin liitännä. Mittareista saadaan dataa, jossa joka tunti selviää millä korkeudella vesi on. Datan avulla tehdään kuvaajat, joista on helppo vertailla sateisten ja sateettomien päivien arvoja. Mittausmenetelmä vaikuttaa hyvinkin lupaavalta, koska kesäkauden aikana on tullut lyhyitä rankkasateita, joiden myötä mittareiden sijaintia on pystytty muuttamaan ja rajaamaan alueita jatkotarkastelun ulkopuolelle. Kaupunginhallitus on saanut hankkeesta katsauksen 7.10.2024 ja kaupunginvaltuustolle annetaan hankkeesta tilannekatsaus 27.2.2025.

Kaupunginjohtaja Karikumpu Päivi

Päätösesitys

Kaupunginhallitus merkitsee aloitteen tietoon saaduksi ja toteaa että aloitteessa pyydetyt toimenpiteet on jo toteutettu. Kaupunginhallitus toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi ja antaa päätöksen tiedoksi aloitteen tekijälle.

Päätös

Hyväksyttiin.

OTE:

Aloitteen jättänyt